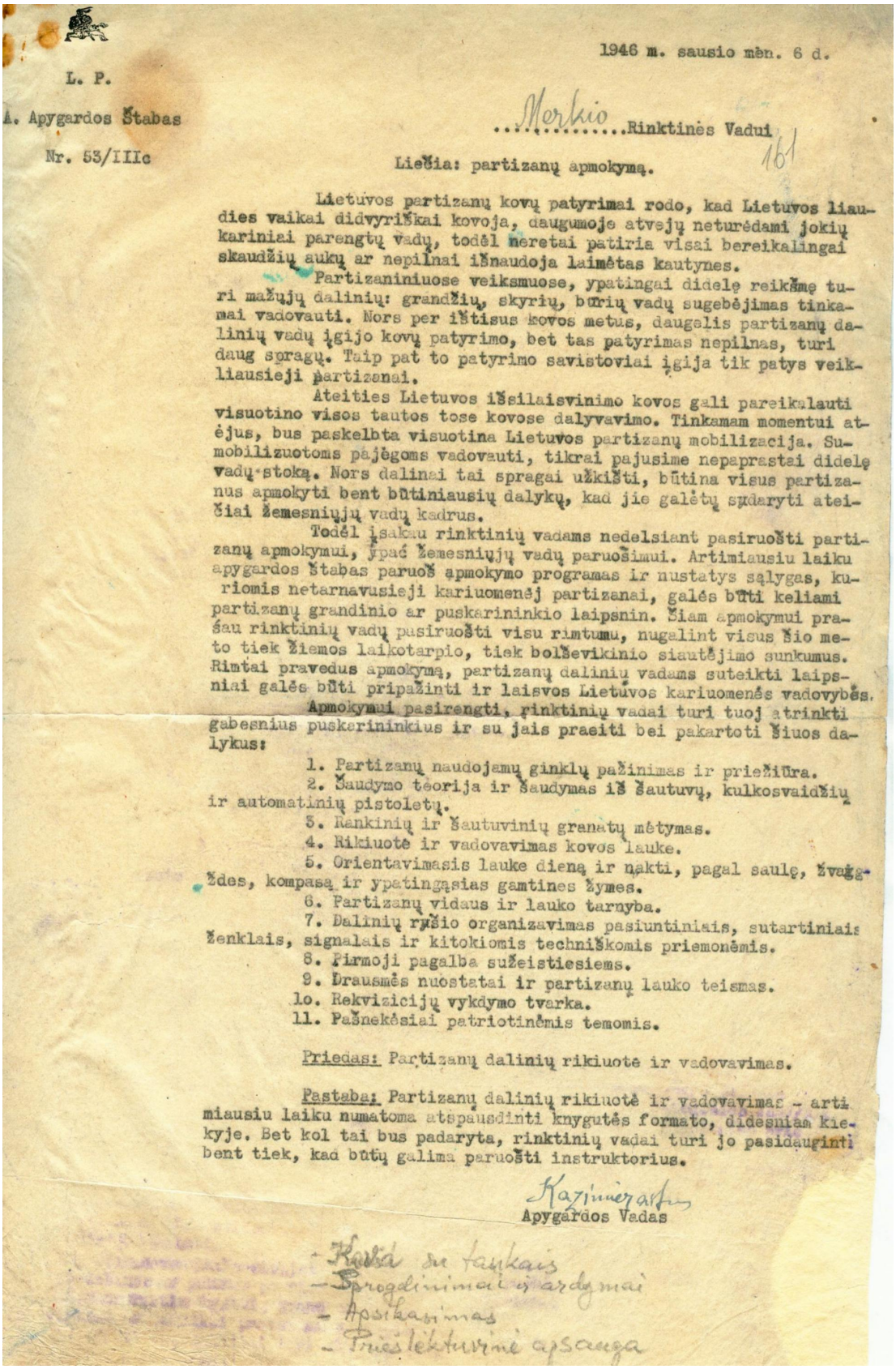
1946 01 06 · A apygardos štabo raštas Nr. 53/IIIc Merkio rinktinės vadui

LYA, f. K-1, ap. 58, b. 44618-3, t. 17, l. 161 · lietuvių kalba

L. P.

A. Apygardos Štabas

Nr. 53/IIIc

1946 m. sausio mėn. 6 d.

.....Merkio.....Rinktinės Vadui

161

Liečia: partizanų apmokymą.

Lietuvos partizanų kovų patyrimai rodo, kad Lietuvos liaudies vaikai didvyriškai kovoja, daugumoje atvejų neturėdami jokių kariniai parengtų vadų, todėl neretai patiria visai bereikalingai skaudžių aukų ar nepilnai išnaudoja laimėtas kautynes.

Partizaniniuose veiksmuose, ypatingai didelę reikšmę turi mažųjų dalinių: grandžių, skyrių, būrių vadų sugebėjimas tinkamai vadovauti. Nors per ištisus kovos metus, daugelis partizanų dalinių vadų įgijo kovų patyrimo, bet tas patyrimas nepilnas, turi daug spragų. Taip pat to patyrimo savistoviai įgija tik patys veikliausieji partizanai.

Ateities Lietuvos išsilaisvinimo kovos gali pareikalauti visuotino visos tautos tose kovose dalyvavimo. Tinkamam momentui atėjus, bus paskelbta visuotina Lietuvos partizanų mobilizacija. Sumobilizuotoms pajėgoms vadovauti, tikrai pajusime nepaprastai didelę vadų stoką. Nors dalinai tai spragai užkišti, būtina visus partizanus apmokyti bent būtiniausių dalykų, kad jie galėtų sudaryti ateičiai žemesniųjų vadų kadrus.

Todėl įsakau rinktinių vadams nedelsiant pasiruošti partizanų apmokymui, ypač žemesniųjų vadų paruošimui. Artimiausiu laiku apygardos štabas paruoš apmokymo programas ir nustatys sąlygas, kuriomis netarnavusieji kariuomenėj partizanai, galės būti keliami partizanų grandinio ar puskarininkio laipsnin. Šiam apmokymui prašau rinktinių vadų pasiruošti visu rimtumu, nugalint visus šio meto tiek žiemos laikotarpio, tiek bolševikinio siautėjimo sunkumus. Rimtai pravedus apmokymą, partizanų dalinių vadams suteikti laipsniai galės būti pripažinti ir laisvos Lietuvos kariuomenės vadovybės.

Apmokymui pasirengti, rinktinių vadai turi tuoj atrinkti gabesnius puskarininkius ir su jais praeiti bei pakartoti šiuos dalykus:

1. Partizanų naudojamų ginklų pažinimas ir priežiūra.
2. Šaudymo teorija ir šaudymas iš šautuvų, kulkosvaidžių ir automatinių pistoletų.
3. Rankinių ir šautuvinių granatų metymas.
4. Rikiuotė ir vadovavimas kovos lauke.
5. Orientavimasis lauke dieną ir naktį, pagal saulę, žvaigždes, kompasą ir ypatingąsias gamtines žymes.
6. Partizanų vidaus ir lauko tarnyba.
7. Dalinių ryšio organizavimas pasiuntiniais, sutartiniais ženklais, signalais ir kitokiomis techniškomis priemonėmis.
8. Pirmoji pagalba sužeistiesiems.
9. Drausmės nuostatai ir partizanų lauko teismas.
10. Rekvizicijų vykdymo tvarka.
11. Pašnekėsiai patriotinėmis temomis.

Priedas: Partizanų dalinių rikiuotė ir vadovavimas.

Pastaba: Partizanų dalinių rikiuotė ir vadovavimas - artimiausiu laiku numatoma atspausdinti knygutės formato, didesniam kiekyje. Bet kol tai bus padaryta, rinktinių vadai turi jo pasidauginti bent tiek, kad būtų galima paruošti instruktorius.

Kazimieraitis

Apygardos Vadas

- Kuba su tankais
- Sprogdinimai ir ardymai
- Apsikasinimas
- Priešlėktuvinė apsauga

Apie dokumentą

Mašinraščiu parašytas Lietuvos partizanų A apygardos štabo raštas Nr. 53/IIIc, adresuotas Merkio rinktinės vadui (rinktinės pavadinimas įrašytas ranka). Jame apygardos vadas įsako rinktinių vadams nedelsiant rengtis partizanų ir žemesniųjų vadų apmokymui ir pateikia 11 mokymo dalykų sąrašą. Raštą ranka pasirašė „Kazimieraitis“, Apygardos vadas. Apačioje pieštuku prirašyti dar keturi mokymo dalykai.

Iššifruotas tekstas · lietuvių k.

[viršuje kairėje – Vyčio ženklas]

L. P.
A. Apygardos Štabas
Nr. 53/IIIc

1946 m. sausio mėn. 6 d.

.....{ranka: Merkio}.....Rinktinės Vadui

{ranka: 161} [archyvinė lapo numeracija]

Liečia: partizanų apmokymą.

Lietuvos partizanų kovų patyrimai rodo, kad Lietuvos liaudies vaikai didvyriškai kovoja, daugumoje atvejų neturėdami jokių kariniai parengtų vadų, todėl neretai patiria visai bereikalingai skaudžių aukų ar nepilnai išnaudoja laimėtas kautynes.

Partizaniniuose veiksmuose, ypatingai didelę reikšmę turi mažųjų dalinių: grandžių, skyrių, būrių vadų sugebėjimas tinkamai vadovauti. Nors per ištisus kovos metus, daugelis partizanų dalinių vadų įgijo kovų patyrimo, bet tas patyrimas nepilnas, turi daug spragų. Taip pat to patyrimo savistoviai įgija tik patys veikliausieji partizanai.

Ateities Lietuvos išsilaisvinimo kovos gali pareikalauti visuotino visos tautos tose kovose dalyvavimo. Tinkamam momentui atėjus, bus paskelbta visuotina Lietuvos partizanų mobilizacija. Sumobilizuotoms pajėgoms vadovauti, tikrai pajusime nepaprastai didelę vadų stoką. Nors dalinai tai spragai užkišti, būtina visus partizanus apmokyti bent būtiniausių dalykų, kad jie galėtų sudaryti ateičiai žemesniųjų vadų kadrus.

Todėl įsakau rinktinių vadams nedelsiant pasiruošti partizanų apmokymui, ypač žemesniųjų vadų paruošimui. Artimiausiu laiku apygardos štabas paruoš apmokymo programas ir nustatys sąlygas, kuriomis netarnavusieji kariuomenėj partizanai, galės būti keliami partizanų grandinio ar puskarininkio laipsnin. Šiam apmokymui prašau rinktinių vadų pasiruošti visu rimtumu, nugalint visus šio meto tiek žiemos laikotarpio, tiek bolševikinio siautėjimo sunkumus. Rimtai pravedus apmokymą, partizanų dalinių vadams suteikti laipsniai galės būti pripažinti ir laisvos Lietuvos kariuomenės vadovybės.

Apmokymui pasirengti, rinktinių vadai turi tuoj atrinkti gabesnius puskarininkius ir su jais praeiti bei pakartoti šiuos dalykus:

1. Partizanų naudojamų ginklų pažinimas ir priežiūra.
2. Šaudymo teorija ir šaudymas iš šautuvų, kulkosvaidžių ir automatinių pistoletų.
3. Rankinių ir šautuvinių granatų mėtymas.
4. Rikiuotė ir vadovavimas kovos lauke.
5. Orientavimasis lauke dieną ir naktį, pagal saulę, žvaigždes, kompasą ir ypatingąsias gamtines žymes.
6. Partizanų vidaus ir lauko tarnyba.
7. Dalinių ryšio organizavimas pasiuntiniais, sutartiniais ženklais, signalais ir kitokiomis techniškomis priemonėmis.
8. Pirmoji pagalba sužeistiesiems.
9. Drausmės nuostatai ir partizanų lauko teismas.
10. Rekvizicijų vykdymo tvarka.
11. Pašnekesiai patriotinėmis temomis.

Priedas: Partizanų dalinių rikiuotė ir vadovavimas.

Pastaba: Partizanų dalinių rikiuotė ir vadovavimas – artimiausiu laiku numatoma atspausdinti knygutės formato, didesniam kiekyje. Bet kol tai bus padaryta, rinktinių vadai turi jo pasidauginti bent tiek, kad būtų galima paruošti instruktorius.

{ranka, rašalu: Kazimieraitis}
Apygardos Vadas

{ranka, pieštuku:
– Kova su tankais
– Sprogdinimai ir ardymai
– Apsikasimas
– Priešlėktuvinė apsauga}

[apačioje kairėje – blyškus violetinis kito mašinraščio atspaudas / persišvietimas, [neįsk.]]

Vertimas į anglų k. · English translation

A typed letter No. 53/IIIc of the Lithuanian Partisans' A District Staff, dated 6 January 1946, addressed to the commander of the Merkys Brigade (name filled in by hand). The District Commander orders brigade commanders to prepare at once for training partisans and junior commanders and lists eleven subjects of instruction. It is signed by hand "Kazimieraitis", District Commander; four further subjects were added in pencil at the bottom.

[Vytis emblem]
L. P. [Lithuanian Partisans]
A District Staff
No. 53/IIIc

6 January 1946

To the Commander of the {by hand: Merkys} Brigade

Re: training of partisans.

The experience of the Lithuanian partisans' battles shows that the sons of the Lithuanian people fight heroically, in most cases without any militarily trained commanders, and therefore often suffer entirely unnecessary painful losses or fail to make full use of battles they have won.

In partisan operations, the ability of the commanders of small units – sections, squads and platoons – to lead properly is of especially great importance. Although during whole years of fighting many partisan unit commanders have gained combat experience, that experience is incomplete and has many gaps. Moreover, only the most active partisans acquire such experience on their own.

The future battles for the liberation of Lithuania may demand the participation of the whole nation. When the right moment comes, a general mobilization of Lithuanian partisans will be declared. In leading the mobilized forces we will certainly feel an extraordinarily great shortage of commanders. To fill this gap at least partly, all partisans must be trained in at least the most essential subjects, so that in future they can form the cadre of junior commanders.

I therefore order the brigade commanders to prepare without delay for the training of partisans, especially the training of junior commanders. In the near future the District Staff will prepare training programmes and set the conditions under which partisans who have not served in the army may be promoted to the rank of partisan corporal or non-commissioned officer. I ask the brigade commanders to prepare for this training with all seriousness, overcoming all the present difficulties of both the winter season and the Bolshevik rampage. If the training is conducted seriously, the ranks conferred on partisan unit commanders may also be recognised by the command of the army of free Lithuania.

To prepare for the training, brigade commanders must immediately select the more capable NCOs and go through and revise the following subjects with them:

1. Knowledge and maintenance of the weapons used by partisans.
2. Theory of shooting and firing rifles, machine guns and submachine guns.
3. Throwing hand and rifle grenades.
4. Drill and command on the battlefield.

5. Orientation in the field by day and night, by the sun, stars, compass and special natural signs.
6. Partisan interior and field service.
7. Organising unit communications by messengers, agreed signs, signals and other technical means.
8. First aid to the wounded.
9. Disciplinary regulations and the partisan field court.
10. Procedure for carrying out requisitions.
11. Talks on patriotic subjects.

Enclosure: Drill and command of partisan units.

Note: "Drill and command of partisan units" is planned to be printed shortly in booklet format, in larger quantity. Until this is done, brigade commanders must reproduce it at least in sufficient numbers to train instructors.

{signed by hand: Kazimieraitis}
District Commander

{in pencil:
– Anti-tank combat
– Demolitions and sabotage
– Entrenching
– Anti-aircraft defence}

Pastabos

• Rašto numeris lape aiškiai „Nr. 53/IIIc“ (svetainėje anksčiau klaidingai nurodyta „IIIa“).

• Žodis „Merkio“ įrašytas ranka į tuščią vietą – raštas buvo dauginamas ir siuntinėjamas keliems rinktinių vadams.

• 10-as punktas mašinraštyje surinktas „lo.“ (raidė l vietoj skaitmens 1) – įprasta to meto rašomųjų mašinėlių praktika; perraše pateikta „10.“.

• Pieštuku prirašyti keturi dalykai (kova su tankais, sprogdinimai, apsikasimas, priešlėktuvinė apsauga) – vėlesnis papildymas, kieno ranka – iš dokumento nenustatoma.

• Minimas priedas „Partizanų dalinių rikiuotė ir vadovavimas“ šiame lape nepateiktas.

Iššifravo ir išvertė kazimieraitis.lt, 2026 (lietuvių → anglų k.). Šaltinis: Lietuvos ypatingasis archyvas, f. K-1, ap. 58, b. 44618-3, t. 17, l. 161. Neaiškiai įskaitomos vietos pažymėtos [laužtiniuose skliaustuose] arba (?).